

Redacția

și
AdministrațiaCluj Reg. Maria 14
TELEFON 124 :-Anunțurile se pri-
mesc după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

POLITICE

Viitorul guvern.

În numărul trecut am amintit deja despre formarea unei coaliții menite să formeze viitorul guvern, după plecarea liberalilor, cărora de altfel le expiră mandatul în anul viitor, în care vor fi noi alegeri. Totodată am mai amintit, că coaliția din chestie este pe cale să se formeze din sânul partidelor: național ardelean, țărănist și câțiva români de inimă din partidul poporului etc. încât coaliția ar avea forma unui partid format din români adevărați, cari ar avea în vedere mai mult interesele obștei române, decât șicanele fratricide.

Noua coaliție este deja în faza realizării, observându-se aceasta și din pripeala liberalilor de-a-și remania guvernul, înlocuindu-și câțiva miniștri cu alții. Cu toate aceste liberalilor le convine mai mult noua coaliție, decât starea actuală, pentru că prin înjghebarea noii coaliții speră, că se va distruge unitatea câtorva partide, având ocazie să le mai învrăjbească întocmai, cum a învrăjbit partidul național cu cel țărănesc cu ocazia tratativelor de fuziune a acestor partide prin filogermanul Stere.

În tot cazul, vom avea ocazie să vedem, dacă le va mai reuși liberalilor să provoace zănie printre partizanii, cari doresc să-și formeze coaliția.

Agonia bolșevismului.

Regimul bolșevicilor evrei ca și în Ungaria de odinioară — și în Rusia este pe ducă, rușii revoltându-se contra conducătorilor sovietici cari în majoritate sunt evrei îmbogățiți de pe spinarea, truda și munca rușilor înșelați și asupriți.

Conducătorii sovietici caută pe toate căile să înăbușe în sânge revoluția rușilor porniți contra evreilor, cum au fost porniți ungarilor în Ungaria de odinioară contra tovarășilor evrei Bela Kun, Samuelli etc.

Comisarii bolșevici își recunosc păcatele, anunțând, că în Caucaz, unde este de asemenea revoluție, au numit doi comisari — ruși, ceace însemnează, că până acuma n'au prea numit comisari ruși, numai evrei.

Sovietiștii, ca să-și asigure un nou soviet în alte țări, arzându-le pământul sub picioare, din acest motiv au încercat noroc cu organizarea unor revoluții comuniste în Bulgaria, în Polonia și în România chiar, în sudul Basarabiei, în ultimul timp, căutând și demonstrare totodată, că nu s'ar teme de revolta rușilor. În acest scop l'au trimis zilele aceste și pe Bela Kun la Belgrad. Dar lumea știe, că toate aceste le fac, observând agonia regimului bolșevic.

În Rusia prin urmare, în scurt timp vom avea ocazie să vedem, ceace am văzut în Ungaria după fuga lui Bela Kun & Co.

Dar sperăm, că guvernul român nu va mai fi atât de primitiv de venetici, cum a fost față de veneticii re-

fugiați în România după dărâmarea turnului Babylonului înscenat de Bela Kun în Ungaria!

N'avem nevoie astfel de venetici, cari ne subminează în ascuns, cu ajutorul bacșişelor, corupându-ne administrația și scumpindu-ne traiul cu gheșeurile lor de aventurieri și eșcroci!

Plănuirea unui nou război.

Germania, împreună cu „Republica Sovietelor „Rusești“, după cum am anunțat în numărul trecut, și-au stabilit unele manevre navale la aceeaș dată.

Germania susține, că n'a fost vorba de manevre comune și că cu ocazia manevrelor aceste, nici nu s'au apropiat vapoarele germane de cele sovietice, cu toată că au avut manevre pe aceeaș mare, în apropierea portului Danzing.

Desmintirea aceasta n'are altă menire, decât să se mascheze cărdășia germano-bolșevică, la care a aderat și o parte din oficialitatea maghiară și bulgara, după cum s'a putut constata ușor în ultimul timp.

Scopul cărdășiei este provocarea unui nou război de revanșe al foastelor puteri centrale, în frunte cu Germania și Ungaria, sprijinite de soviete.

Planul era, după cum suntem informați, ca să se provoace o revoluție comunistă în Bulgaria și prin aceasta, instalându-se acolo, apoi în Ungaria și Germania aderenții sovietelor, să pornească contra României, Poloniei, Franței etc. ținând în șah Cehoslovacia, Anglia și Serbia. Planul însă le-a eșuat în Bulgaria, de unde era să se înceapă turburările, guvernul actual bulgar descoperind revoluționarii, pentru că-și temea pielea chiar și de bulgari.

În cadrele acestui plan figura și atacurile bolșevice în Basarabia și la frontiera polonă, atacuri, cari au fost înăbușite, ca și revoluția în Bulgaria.

Rusia și China.

Revoluția în China, după cum s'a anunțat, se estinde mereu, sprijinită chiar de bolșevicii, cari speră, că distrugându-li-se turnul Babylonului în Rusia, vor avea unde să-și instaleze sovietele din nou.

Anglia, Franța și America, ba chiar și Japonia, amestecându-se în aceasta revoluție, pentru a-și salva conaționalii, comisarii bolșevici au protestat declarând, că aceste puteri se amestecă în chestiile interne ale Chinei, contra dispozițiilor dreptului internațional.

Evident, numai bolșevicii au drept să se amestece în chestiile interne ale tuturor țărilor, pentru a le învrăjbi, căci ei cred, că dreptul internațional, lor „internaționalilor“ le dă drept la toate banditismele, dar altora nu le dă drept nici să se apere.

Iată concepția bolșevicilor, cari propovăduiesc egalitatea și de fapt caută să asuprească și exploateze popoarele creștine!

Loialitatea minorităților

La ce se reduc complimentele săsești și evrești? — O pildă eclatantă.

Loialitatea sașilor s'a comentat în mai multe forme, dar întotdeauna, dacă s'a comentat obiectiv, s'a comentat de către aceia, cari cunosc bine împrejurările și oamenii. Astfel au comentat în ultimele zile ziarele, că unele școli săsești au cerut Ministerului instrucțiunii publice, ca să nu li-se mai impună controlul Statului.

Deci iată o pildă, că sașii se arată loiali numai ca să-și câștige avantajii, pe când în realitate sunt iloiali, căutând să fie privilegiați față de dispozițiile Statului.

Evreimea pe față de asemenea se arată loială, ca să-și poată asigura profituri, jupuind în bună liniște pe români. În ascuns însă sunt contra intereselor române. Numai astfel ne putem explica și faptul, că cu ocazia introducerii limbei române ori evreiască în școlile evrești, în locul limbei maghiare, evreii și-au crezut de datorie să protesteze, temându-se să nu cumva să se romanizeze, limba ebraică fiindu-le mai grea decât cea română, pe care erau obligați s'o învețe.

Evident, se temeau de clica tătucului lor: Horthy, în a cărei venire și acuma mai cred.

Iată deci la ce se reduce loialitatea acestor două minorități, cari nu numai după nume, dar și după apucături sunt înrudiți!

Chestia Basarabiei

Dl. Vintilă Brătianu, petrecând câteva zile în Paris, a fost întrebat de către un ziarist francez, că ce părere are în legătură cu Basarabia asupra pretensiunilor bolșevicilor, cari doresc să înființeze o republică moldovenească?

Dl Vintilă Brătianu, a răspuns, că guvernul român ar fi fericit să vadă înființându-se republica moldovenească, deoarece ea ar dovedi, puterea de viață și întinderea poporului român și — dincolo de Nistru, unde trăesc vre-o 400.000 români moldoveni!

Iată, deci Basarabia rusească! Deci ce mai așteaptă bolșevicii cari se laudă cu egalitatea și nu le dau drepturi cu toate aceste nici românilor din Rusia? Să le dea deci acelora drepturi — egale, înființându-le republica imediat. Ar putea fi siguri, că și aceia ar eși din „raiul“ bolșevic și s'ar alipi la România!

Inșelarea țăranilor

Gheșeftarii aventurieri cutreeră satele, înșelându-i pe țărani cu târgueli și procurări de pașapoarte pentru America.

Paza la sate în ultimul timp lasă foarte mult de dorit, avându-se în vedere indolența autorităților competente, cari au menirea să supravegheze asupra bunului mers al vieții rurale.

Numai astfel ne putem explica faptul, că în ultimul timp s'a sporit considerabil numărul aventurierilor cari cutreeră satele, ca evrei precupeți, înșelând țăranii cu cumpărări de cereale, vite și alte bunuri în prețuri de nimica, din cari prețuri își mai rețin și sub pretext, că dacă nu le vor corespunde cele cumpărate, să le exporteze, atunci le vor înapoia, avansul rămânând țăranilor. Țăranii, evident, se încred în ei și astfel se întâmplă, că rămân numai cu avansurile, iar precupeții cu cele cumpărate.

Din mai multe sate ni-s'a mai semnalat, că tot astfel de aventurieri înșală țăranii și cu procurări de pașapoarte pentru America etc. Aceștia, probabil, vor fi din banda aventurierilor descoperiți la Galați că fabrică pașapoarte false. Pentru procurarea pașapoartelor iau avansuri mari dela țărani, dar cu pașapoartele apar cam rar.

Starea aceasta de lucruri, bineînțeles nu se mai poate tolera. Autoritățile deci au datoria să ia măsurile necesare.

Abuzurile cu încetățenirile

S'au înscris în listele cetățenilor și venetici din Galiția. Tovarășii lui Kun Béla, refugiați în România, s'au introdus deasemenea în liste.

Guvernul, după cum se știe, pentru înscrierea cetățenilor, a dat organelor sale foarte severe dispoziții, ca să nu se introducă în aceste liste, decât cetățeni români. Cu toate aceste din aproape toate orașele ne vin plângeri, că în listele cetățenilor s'au introdus și venetici, cu toată că, intențiunea era tocmai să scapăm de acești venetici.

În listele din Cluj de asemenea sunt introduși o sumedenie de venetici în special oameni de-ai regimului Kun Bela, fugiți în România dinaintea spânzuraților ungarilor, cari căutau să-și răsbune pe ei pentru înființarea sovietului jefuitor în Ungaria de odinioară.

Comisia, care are să revizuiască listele în tot cazul are datoria să ceară anchetă contra acelora, cari au săvârșit astfel de abuzuri, ca să fie pedepsiți, iar cei introduși pe nedrept, să fie aruncați de unde au venit, confiscându-li-se averea.

Înainte de aceste însă am dori, conform legii, să ni-se comunice listele celor înscriși. Desigur am găsi în ele cel puțin 40% venetici introduși ilegal.

Falsificări de pașapoarte

Cum își bat joc streinii de noi. — Și din Cluj se procură pașapoarte false?

Autoritățile au descoperit la Galați o bandă de evrei, cari procurau pașapoarte false pentru confracții lor, evitând autoritățile, pentru a înlesni gheșeturile „inșerăr loite,” fără, ca autoritățile să-i poată ținea în evidență. Numai astfel ne putem explica faptul, că în ultimul timp cu tot controlul, o mulțime de vinturi circulă peste granițele noastre, fără să aibă drept legal.

Bolșevicii propagandiști tot pe această cale circulă în țară la noi și se plimba peste granițe, fără să fie arestați.

În ultimul timp chiar și un evreu din Cluj, Wertheinstein, mare bogătaş, a plecat în Palestina, prefăcându-și averea în bani, ca să scape de datoriile, pe cari le datorea unor români pentru diferite chestii și Statului în contul impozitelor.

Cine i-a dat pașaport, când avea obligații de plată și către stat?

Tot gheșeftarii, cari au dat și mai dau și altora, fără să fie bănuții măcar, de către autorități!

Unificarea calendarului

Guvernul, în comun acord cu autoritățile bisericești, după cum se hotărâse încă demult, au stabilit, ca la unificarea calendarului, care se realizează dela 1 Octombrie, să se socotească datele după stilul nou, stilul vechi dela 1 Octombrie socotindu-se după cel nou. Astfel 1 Octombrie nou a. c. va fi și pentru calendarul vechi 1 Octombrie. Aceasta unificare s'a făcut, după cum se știe, pentru a se concentra sărbătorile diferitelor confesiuni pe aceleași zile.

INFORMAȚIUNI

— Capitaliștii streini pretind să stăpânească România, susținându-și câteva ziare cari sub masca democratismului și egalității, fac propagandă în acest scop, nefiind redactate de români. Români deci trebuie să se fe-rească de astfel de ziare, fiind periculoase pentru România, prezentându-se ca ziare române, deși evreii le scriu în românește.

— Societatea „Reșița” a încheiat o convenție, în sensul căreia se obligă să livreze C. F. R. în timp de 18 luni câte 1 kg. fier sub formă de vagoane locomotive etc. în schimbul unei cantități de 25 kg. fier uzat de C. F. R. Convenția este foarte avantajoasă, avându-se în vedere, că fierul uzat îl primește societatea chiar în format gata pentru C. F. R. putându-l repara numai și dându-l, ca nou pentru C. F. R. Profitul evident, este al acționarilor, majoritatea acțiunilor deținându-o aproape în întregime miniștri și foști miniștri.

— Cerealele în ultimul timp s'au scumpit considerabil, în urma intensificării exportului, încât de pildă maza de grâu în prezent a ajuns să coste chiar și peste 800 lei în regiunea Clujului.

— Morarii mici și mijlocii din satele ardeleni și bănațene au hotărât să-și înființeze un sindicat profesional pentru a-și apăra interesele industriei, ușurându-și prin acest sindicat și procurarea materialelor necesare cu prețuri ieftine și înființându-și și o centrală de aprovizionare cu cereale ieftine și vânzare de făină, contribuind totodată și la ușurarea alimentației publice.

Incurajarea tinerilor artiști

Turneul tenorului Marius N. Creiveanu și sopranei Maria I. Hihn.

Tinerii nostri artiști, pentru a-și putea câștiga resursele necesare, ca să se poată perfecționa în streinătate, au început să aranjeze concerte în diferite orașe.

Concertele aceste în cele mai multe localități, au fost foarte călduros primite, populația înțelegând să sprijine pe tinerii talentați, ca să se poată perfecționa, urmânduși studiile în streinătate.

Un turneu, cu mare succes a organizat în acest scop și talentatul nostru tenor Marius N. Creiveanu, împreună cu d-ra Maria I. Hihn și măestrul de pian A. Ronescu.

În acest turneu tenorul Creiveanu ca elev al măestrului renumit Bobescu dela Opera Română din Cluj, s'a afirmat ca unul dintre cele mai prețioase talente române. Mare talent au dovedit și d-ra Hihn și pianistul Ronescu.

Populația română, în toate orașele și-a înțeles menirea de-a sprijini arta română. Numai în Uioara nu și-au înțeles menirea intelectualii români, unde minoritățile au fost în majoritate la concertul dat. Acest fapt îl subliniem cu durere, pentru că românii au datoria să-și sprijinească mai intensiv artiștii proprii, în special, când este vorba de un scop nobil, cum a fost acel al turneului tenorului Creiveanu, artist de mare viitor.

* Femei! „Cartea Moașelor” cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

— Teatrul Național din Cluj își va deschide stagiunea la 30 Septembrie a. c. cu tragedia „Viforul” îmbogățindu-și repertoriul cu câteva piese noi.

— Opera Națională din Cluj își va deschide stagiunea în luna Octombrie a. c. pregătindu-se și pentru unele premiere, între cari opera „Trubadurul” cu care este vorba că-și începe stagiunea la 1 Octombrie, ceea ce nu este imposibil, încât va trebui să-și amâne deschiderea cu câteva zile.

Magistrați, avocați, directori de bancă, notari publici, studenți! peste câteva zile apare „Compendiu de Drept Civil” de Dr. Anca I. Leontin prenotați-vă cu toții la aceasta carte la librăria Anca Cluj Piața Unirii.

— Scade căldura soarelui? Un astronom austriac spune, că de câțiva ani încoace pentru aceea avem veri tot mai răcoroase, pentru că ar scădea căldura soarelui. El și arată că dela 1922 încoace pământul ar fi primit cu 3,6 la sută mai puțină căldură dela soare. Un alt astronom englez profeseste, că vara viitoare va fi răcoroasă pe tot globul, iar în 1926 și 1927 nu vom mai avea vară bună.

— Ziarul „King Coo” din China este cel mai vechi dintre toate ziarele fiind editat din anul 911 după Cristos, având o vechime de 1013 ani.

— Nu se mai poate merge în America. În America s'a adus o lege nouă, care are putere începând cu 1 Iulie și care spune, căți străini pot merge în America an de an din fiecare țară. În urma acestei legi dela noi din România nu pot merge decât 631 inși la an.

Politehnica din Timișoara. Noul an școlar al înaltei noastre instituțiuni de știință și cultură românească din Banat se va inaugura la 1 Noiembrie a. c. Inaugurarea acestui an școlar se va face în cadrul unor solemnități deosebite, fiindcă atunci se vor remite și diplomele primilor absolvenți ai acestei școli. În decursul lunii Octombrie are loc sesiunea examenelor de toamnă și examenele de admitere în anul prim. Cei cari doresc să se supună la acest examen să-și trimită la direcțiunea școlii cererea și actele cerute de lege.

— Conservatorul de muzică din Cluj își începe cursurile la 1 Octombrie a. c.

— Incuriile dela poliția Cluj, publicându-le în numărul trecut, au produs mare senzație, încât ancheta desigur nu va întârzia, dacă prefectura are în vedere bunul mers al administrației polițienești.

— Arena sportivă C. F. R. inaugurată zilele aceste, a costat C. F. R. aproape 4 milioane, având și o tribună modernă, potrivită arenei.

— Impărăteasă teatralistă de cinematografi. Ziarele americane aduc știrea, că o mare fabrică de filme cinematografice a rugat pe fosta împărăteasă Zitta a Austro-Ungariei să se facă teatralistă de cinematografi, imbiindu-o cu plata foarte mare. Fosta împărăteasă ar fi fâgăduit că e gata să primească noua sa slujbă.

— Construirile încep a se intensifica în Cluj, construindu-se până acum vre-o 50 case și cerându-se până în prezent admiterea construirii a încă vre-o 900 case. Din aceste majoritatea însă este câte din 2—3 camere, încât foarte puțin se contribuie prin construirea lor la ameliorarea crizei de locuințe.

Căutăm colaboratori

pentru gazeta „Clujul Românesc” căci credem, că ziarul nostru își va putea îndeplini mai bine rostul său prin aceea că dă tuturor acelor, cari să preocupe de interesele generale, posibilitatea să-și pună cuvântul prin presă.

Deasemeni căutăm corespondenți, cari vor primi gazeta gratuit.

Bronz și Aramă roșie rămășițe, cumpăr ori ce cantități. Plătesc bine oferte la Librăria Anca Cluj, Piața Unirii.

De vânzare o mașină de sfredelit. A se adresa la ziar.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
 Fabrică de clopote. Mare-depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Preț curent
 pentru Ornamente bisericești:
 Odăjdii (Vesminte preoțești) constătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—22000 Lei.

Prapori:
 în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 2000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 100 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să predați banii.

Colare, Berete, Brâuri, Plastroane.

Potcap de mătăsă	—	—	120—
Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din klot negru	—	—	250—
Beretă de cașmir negru gr. cat.	—	—	50—
Colar de pânză „Leo”	—	—	25—
Colar de cauciuc	—	—	45—
Brâu (cingulum) violet moiree sau mătase	—	—	1500—
Brâu (cingulum) negru moiree sau mătase	—	—	1500—
Brâu (cingulum) negru de lână	—	—	450—
Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klot neted	—	—	150—
Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klot neted	—	—	120—

La comandă să se dea numărul și lărgimea colarului plastronului și a beretei. Din colare numai 6 bucați se trimit.

Revisite bisericești:

1 Cădelniță de bronz argintată	—	—	1750—
Una ținătoare de tămâie cu linguriță din bronz argintat	—	—	550—
1 Candelă din bronz argintată	—	—	900—
1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri	—	—	3800—
1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm.	—	—	1200—
1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit	—	—	1000—
1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos email	—	—	1000—
Cruce de lemn cu Hristos în relief 120-200	—	—	150—
3 Cutii de aluminiu pentru oștie	—	—	1200—
1 Căldărușe cu aspergil (stropitor) bronz argintat	—	—	850—
1 Căniță cu tavă pentru spălarea mânilor (bronz argintat)	—	—	1200—
Cutie cu trei vase, cuțit și foarfeci la botez (bronz argintat)	—	—	1200—
2 Vase de sticlă cu tavă de zink (la proscomidie)	—	—	380—
1 Potir cu tăer (patenă) (bronz aurit) neted	—	—	2800—
Disc și steluță (bronz aurit)	—	—	1000—
1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mir la botez (bronz aurit) I. C. O.	—	—	1800—
1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. cuminecătura la bolnavi	—	—	1500—
Ciborium (bronz aurit)	—	—	3800—
Monstranță (bronz aurit) rom. kath.	—	—	5500—
Clopotele pentru altar	—	—	100-200—
Copci (cârliche) pt. odăjdii (aurite și argintate perechea)	—	—	100—
Sfeșnice pt. perete (cu un braț)	—	—	50—
„Icoane sfinte” (cu două brațe)	—	—	100—
Icoane sfinte	—	—	45-200—

Banii se trimit înainte, comanda se efectuează în 3—4 săptămâni.
 Toate prețurile sunt rezervate și pentru străinătate dublu.